

21 sentyabr Beynəlxalq Sülh Günüdür

Azərbaycan sülh mədəniyyətinin möhkəmləndirilməsində nümunə göstərir

Dünyada sülhün möhkəmləndirilməsi, sülh mədəniyyətinin tərkib hissəsi kimi insan haqlarının qorunması, multikulturalizm və tolerantlıq dəyərlərinin təsviqi sahəsində Azərbaycan Respublikası təşəbbüskar ölkələrdən biri kimi çıxış edir

1981-ci ildə BMT 21 sentyabri bütün dünya ölkəleri və xalqları arasında sülh ideallarının möhkəmləndirilməsi günü kimi elan edib. BMT tərəfindən belə bir tarixi günün təsis edilməsində əsas məqsəd bütün ölkələri və xalqları həmin gün hərbi əməliyyatları dayandırmaq və sülh problemləri ilə bağlı təhsil və ictimai maarifləndirmə kampaniyaları keçirməyə dəvet etmək olmuşdur. Sülh və döyünlük mədəniyyətinin təbliği, insan hüquqları ilə bağlı əhalinin maarifləndirilməsi üçün Beynəlxalq Sülh Günü bir imkan kimi nəzərdən keçirilir.

BMT Nizamnaməsi qəbul edilərkən üzv ölkələr və xalqlar gələcək nesilləri müharibə təhlükəsindən qorumaqda qərarlı olduqlarını bəyan ediblər. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının giriş hissəsində ölkəmizin ümumbaşarı dəyərlərə sadıq olaraq bütün dün-

ya xalqları ilə dostluq, sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşamaq məqsədilə qarşılıqlı fealiyyət göstərəcəyi bəyan olunub. Sülh mədəniyyətinin təbliği, dünyada sülhün möhkəmləndirilməsi insan haqlarının qorunması, multikulturalizm və tolerantlıq dəyərlərinin təsviqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası təşəbbüskar ölkələrdən biri kimi çıxış edir.

İnsan hüquqları və azadlıqlarının təsbit olunması, təmin edilməsi və həyata keçirilməsi üçün şərait və hüquqi mexanizm yaradılması ilə əlaqədar məsələlər ilk növbədə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasında öz əksini tapır. Azərbaycan Respublikasının 1995-ci il noyabr ayının 12-də qəbul edilmiş Konstitusiyası insan hüquqları və azadlıqlarına dair mili qanunvericiliyin formalşaması və inkişafının əsasını təşkil edir. Konstitusiya her şeydən əvvəl, in-

san hüquqları və azadlıqlarının əsas prinsiplərini ən yüksək səviyyədə təsbit edir, insan və vətəndaş hüquqları və azadlıqlarının geniş dairəsini nəzərdə tutur və onların müdafiə mexanizmini müəyyən edir.

İnsan hüquq və azadlıqlarının universallığı, toxunulmazlığı, pozulmazlığı və ayrılmazlığı bir princip kimi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 24-cü maddəsinde təsbit olunur. Hüquq və azadlıqların toxunulmazlığı, pozulmazlığı və ayrılmazlığı Konstitusiyasının 155-ci maddəsi ilə də təmin olunur. Konstitusiyanın insan hüquqları və azadlıqlarını nəzərdə tutan müddəalarının məhdudlaşdırılması haqqında təkliflər Konstitusiya dəyişikliyinin predmeti ola ve referenduma çıxarıla bilməz.

İnsan hüquqları və azadlıqlarının Konstitusiya ilə təsbit olunmuş prinsiplərindən biri də hüquq və azadlıqların təminatlı olmasıdır. İnsan hüquq və azadlıqlarının təminatlı olması hər bir insana öz əsas hüquqlarından və azdılıqlarından istifadə üçün imkan yaradılmasını ifade edir. Başqa sözlə, dövlət insan hüquqları və azadlıqlarının bütün mümkün vasitələrlə real surətdə həyata keçirilməsini təmin etməyə borcludur.

İnsan hüquqları və azadlıqlarının təminatlı olması "Mülli və siyasi hüquqlar haqqında Beynəlxalq Pakt"ın 2-ci maddəsində təsbit olunmuşdur. Beynəlxalq Paktın tətəblərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının 12-ci maddəsinin birinci his-

səsində insan hüquqlarının və azadlıqlarının təmin edilməsi Azərbaycan dövlətinin ali məqsədlərindən biri kimi elan edilir. Konstitusiyanın 26-ci maddəsinde təsbit olunur ki, dövlət hər kəsin hüquqlarının və azadlıqlarının müdafiəsinə təminat verir. Konstitusiyanın 71-ci maddənin birinci hissəsinə əsasən Konstitusiyada təsbit edilmiş insan və vətəndaş hüquqlarını və azadlıqlarını gözlemek və qorumaq qanunvericilik, icra və məhkəmə hakimiyətinin borcudur.

İnsan hüquq və azadlıqlarının təminatlı olması dövlət tərəfindən həmin hüquq və azadlıqların həyata keçirilməsinin və müdafiəsinin səmərəli hüquqi mexanizmlərinin və zəruri qanunvericilik bazarının yaradılmasını nəzərdə tutur. Belə hüquqi mexanizm kimi ilk növbədə məhkəmələr çıxış edir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 60-ci maddəsinə əsasən her kəsin hüquq və azadlıqlarının məhkəmədə müdafiəsinə təminat verilir.

Azərbaycan Respublikası sülh mədəniyyətinin tərkib hissəsi kimi multikulturalizm və tolerantlıq dəyərlərinin möhkəmləndirilməsi istiqamətində də əsas ideya mərkəzlərindən biri kimi çıxış edir. Multikulturalizm və tolerantlıq tariixən azərbaycanlıların həyat tərzini olmuş, bu gün isə milli kimliyindən, dilindən, dinindən asılı olmayıaraq Azərbaycan dövlətinin hər bir vətəndaşının gündəlik həyat tərzinə çəvirlmişdir.

Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin siyasi kursunu uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin mədəniyyətlərərəsənə münasibətlər sahəsində beynəlxalq təşəbbüslerə göstərdiyi böyük dəstək nəticəsində bu gün ölkəmiz dönyaın en böyük mədəniyyət mərkəzlərindən biri kimi ta-

nır. Buna misal olaraq Prezident İlham Əliyevin 4 noyabr 2008-ci il tarixli Sərəncamını göstərmək olar. Bu Sərəncama uyğun olaraq elə həmin ilin dekabr ayının 2-3-də Bakıda Avropa Şurasına üzv dövlətlərin mədəniyyət nazirlərinin konfransı keçirilib. Konfransda həmçinin sivilizasiyalar arasında dialoqun inkişafını nəzərdə tutan "Bakı prosesi"nin əsası qoyulub və bu təşəbbüs sonrakı ilərde qlobal prosesə əvvəl.

Ösrlər boyu iki dönyaın Avropa və Asiyadan tekçə coğrafi deyil, həm də mədəni baxımdan "kəsişmə möqtəsində" yerləşən Azərbaycanın multikultural dəyərlərinin, tolerant cəmiyyət modelinin dünyada tanıtılması, təbliği və sülh mədəniyyətinin təsviqində Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu mühüm rol oynayır.

Azərbaycan unikal tolerantlıq modeline malik ölkə kimi multikultural dəyərlərin təbliğinə, beynəlxalq miqyasda sülhün möhkəmləndirilməsinə, insan haqlarının qorunmasına, mədəniyyətlər və dincərlərə dialoqun inkişaf etməsinə böyük töhvə verir. Ölkəmiz bu addımları ilə sülhün keşiyində dayandırı, lakin bununla belə ərazisinin Ermənistən tərəfində işğal faktı ilə barışmayacağını bütün dünyaya bəyan edir. Sülh mədəniyyətinin təsviqi istiqamətində Azərbaycan tərəfindən atılan addımlar Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı danışqlar da da ölkəmizin haqlı mövqeyini bir daha bütün dünya ictimaiyyətinə nümayiş etdirməyə imkan yaradır və Ermənistən işğalçılıq siyasetini ifşa etməyə kömək edir.

Zamir PAŞAYEV,
Qəbələ rayon prokurorunun
köməkçisi, II dərəcəli
hüquqşunas.

"World Skills International" təşkilatının nümayəndələri rayonumuzda olublar

"Koreya İnsan Resurslarının İnkışafı Xidməti"nin nümayəndə heyəti Qəbələ Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzində olub.

Səfər zamanı Koreya nümayəndə heyətinin "World Skills International" Beynəlxalq Təşkilatına üzvlükə bağılı hazırladığı texniki-iqtisadi araşdırmanın nəticələri müzakirə olunub.

Peşə təhsili müəssisələrinin fəaliy-

yəti ilə yaxından tanış olan ekspertlər sorgular keçirərək sözügedən təşkilatın assosiativ üzvlük üçün teleb olunan ilkin şərtlərə dair təkliflər planı hazırlanıylar.

Xatırladaq ki, "World Skills International" müsabiqə, həmçinin "Peşə təhsilli kadrlarının olimpiadası" kimi tanınır. Əsas məqsədi dünya iqtisadiyyat üçün vacib sayılan texnoloji və xidmət sahələri üzrə peşələrin inkişaf etdirilməsi, bu sahədə olan bilik və yeniliklərin üzv ölkələr arasında təsviq edilməsidir.

"Qəbələ"

Muzeydə görüş

İsmayıllı bəy Qutqaşınlinin Xatirə Muzeyində əslən Qəbelədən olan Elza Rəşadla görüş keçirilmişdir.

Yerli yazarların bir qrupunun iştirak etdiyi tədbirdə muzezin müdürü Cimnaz Müzəffərova iştirakçılar üçün ekskursiya təşkil etmiş, böyük ədib, maarif-

pərvər həmyerlimiz İsmayıllı bəy Qutqaşınlinin heyati və yaradıcılığı haqqında geniş məlumat vermişdir.

Daha sonra Elza Rəşadın yeni kitabının təqdimat mərasimi keçirilmişdir.

Müəllifi tədbir iştirakçılarına və muzeyə öz kitabı hədiyyə etmişdir.

İlhamə SEYİDOVA.

İxtisaslarına uyğun biliklər əldə ediblər

Qəbələ Turizm və Otelçilik üzrə Peşə Tədris Mərkəzinin tələbələri bir neçə otelədə ekskursiyada olublar.

Ekskursiyada tədris ilinin planına uyğun olaraq turizm sahəsində iaşə üzrə mütəxəssis, turizm təşkilatçısı, mehmanxana inzibatçısı ixtisaslarına qəbul olunan I kurs tələbələri iştirak ediblər.

Ekskursiya zamanı otellərdə işin təşkili ilə tanış olan tələbələr ixtisaslarına uyğun biliklər əldə ediblər.

«Qəbələ»

Rayonumuzda yol infasturkunun yenidən qurulması, təzə yolların salınması daim diqqət mərkəzində saxlanılır.

Ümumi uzunluğu 37 kilometr olan, IV texniki dərəcəli Nic-Mixilqovaq-Yemişanlı-Uludaş-Tikanlı-Abrix, həmçinin Böyük Əmili-Bilix-Əmirvan avtomobil yollarının yenidən qurulması görülən işlərə əyani nümunədir.

Yenidən qurulan yolların hərəkət hissələrinin eni genişləndirildikdən sonra 6 metr, hər bir istiqamət üzrə çiçin hissələrin eni 2 metr olmaqla yol yatağının eni 10 metr təşkil edir.

Layihəyə uyğun olaraq, yolların mövcud örtüyü sökülrək kənaraya daşınib, deformasiyaya uğramış hissələr qazılaraq çıxarılib, karxana qruntu ile eks-dolgu işləri görüllüb və kipləşdirilib, torpaq yataqları avtoqreyderlər profile salınıb, lazımi hündürlükde karxana çinqılı və optimal qum-qırmadəş qarşılaşğından istifadə olunmaqla əsasla-

rın alt və üst layının tikintisi işləri görüllüb. Bu işlər 200 min kvadrat-metrəndən çox sahəni əhatə edib.

Yenidənqurma işləri çərçivəsində yollarda sünü qurğuların inşası və əsaslı şəkildə bərpası da aparılıb. Belə ki, yollar boyu mövcud avtomobil köpürləri və körpü məhəccərləri təmir edilib, yolun altından suların ötürülməsi üçün

suötürəcü borular bərpa olunub və müxtəlif diametrlı 1,9 kilometr uzunlığında metal və dəmir-be-

uzuluşa malik avtomobil köpüsü qəzalı vəziyyətə düşdüyü üçün əvəzinə 4 aşırımlı yeni köprü inşa olunub.

Zəruri olan yerlərdə avtobus dayanacaqları inşa edilib, hərəkətin normal təşkili üçün yollar boyu yol nişanları, siqnal direkləri və kilometr göstəriciləri quraşdırılıb, yol-cizgi və yolgösterici xətlər, həmçinin piyada zolaqları çəkilməklə müasir yol infrastrukturunu yaradılıb.

19 kilometrlik Böyük Əmili-Bilix-Əmirvan avtomobil yolu 8 mindən artıq əhalinin yaşıdığı 11 yaşayış məntəqəsini, 18 kilometrlik Nic-Mixilqovaq-Yemişanlı-Uludaş-Tikanlı-Abrix avtomobil yolu isə 10 mindən artıq əhalinin yaşıdığı 8 yaşayış məntəqəsini əhatə edir.

«Qəbələ»